

Список використаних джерел:

1. Голотюк О.В. Підготовка вчителів іноземних мов в університетах Франції: монографія / О.В. Голотюк. – Херсон, 2009. – 186 с.
2. Зарубіжний досвід професійної підготовки педагогів: аналітичні матеріали / [Авшенюк Н.М., Дяченко Л.М., Котун К.В., Марусинець М.М., Огієнко О.І., Сулима О.В., Постригач Н.О.]. – К.: ДКС «Центр», 2017. – 83 с.
3. Нос Л.С. Професійна підготовка вчителя початкової школи в Канаді: посібник / Людмила Степанівна Нос. – К.: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2012. – 93 с.
4. Поліщук Л.П. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи в Англії в умовах євроінтеграції: метод. посіб. / Л.П. Поліщук. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – 122 с.
5. Пуховська Л.П. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності: монографія. – К.: Вища школа, 1997. – 180 с.
6. Соколова А.В. Професійна підготовка вчителя у системі педагогічної освіти Англії і Шотландії / Соколова Алла Вікторівна: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. – О., 2009. – 176 с.
7. Турчин А.І. Сучасні підходи до підготовки вчителів професійної школи у Німеччині / А.І. Турчин: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. – К., 2002. – 18 с.
8. Харченко Т.Г. Гуманізація сучасної педагогічної освіти у Франції: теорія і практика: монографія / Тетяна Гадульзянівна Харченко. – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 560 с.
9. Stover M. Studium in Deutschland / M. Stover. – Bonn: Kollen Druck und Verlag. – 1995. – 367 p.
10. Teacher performance appraisal manual and approved forms and guidelines. – Toronto (Canada): Queen's Printer for Ontario, 2002. – 77 p.

Прокопчук В.Ю.

здобувач,

*Національний університет водного господарства
та природокористування*

ЕЛЕМЕНТИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖІВ ДО ОБРАНОГО ФАХУ

Оновлення медичної освіти потребує якісно нових вимог до підготовки майбутніх медиків. Одним з основних завдань сучасної медичної освіти є формування навчального процесу не тільки у площині засвоєння знань й оволодінням уміннями та навичками, але і процесом розвитку когнітивних виявів та особистісного становлення студента. Все це нерозривно пов'язане з реформуванням сестринської справи та впровадженням медсестринського процесу в навчальних закладах та удосконалення системи загальної підготовки фахівців-медиків середньої ланки. Адже підготовка спеціалістів з медсестринства, які спроможні планувати і здійснювати самостійний догляд за пацієнтом, допомагати йому в розв'язанні функціональних, соціальних і психологічних проблем саме засвідчує відповідність вимогам вітчизняних і закордонних стандартів.

Важливим є момент коли студент розуміє, що за професію він вибрав, і вважає її гідною і значущою для суспільства, це, безумовно, впливає на те, як складається його навчання. Таким чином, формування позитивного ставлення до професії є важливим чинником підвищення навчальної успішності студентів. Але позитивне ставлення не може мати істотного значення, якщо воно не підкріплюється компетентним уявленням про професію (у тому числі і розумінням ролі окремих дисциплін) і погано пов'язано із способами оволодіння нею. Очевидно, у коло проблем, пов'язаних з вивченням ставлення студентів до вибраної професії, повинна бути включена ціла низка питань. Це:

- 1) задоволеність професією;
- 2) динаміка задоволеності від курсу до курсу;
- 3) чинники, що впливають на формування задоволеності: соціально-психологічні та психолого-педагогічні;
- 4) проблеми професійної мотивації, або, іншими словами, система і ієрархія мотивів, що визначають позитивне або негативне ставлення до обраної професії.

Ці окремі моменти, як і відношення до професії в цілому, впливають на ефективність навчальної діяльності студентів. Вони, зокрема, позначаються на загальному рівні професійної підготовки, і тому дана проблема входить до числа питань педагогічної і соціально-педагогічної психології [3].

Психологічну готовність до професійної діяльності О. Бастрова визначає як стійку характеристику людини, істотну передумову цілеспрямованої діяльності, яка дає змогу особистості виконувати свої професійні обов'язки, використовуючи водночас наявний досвід, знання, а також перебудовувати свою діяльність в непередбачених професійних ситуаціях [1]. Тому для ефективного виконання професійних обов'язків медсестра, крім поглиблених медичних знань, повинна володіти спеціальними психологічними та особистісними якостями практичне навчання студентів, що проходить у вигляді навчальної (доклінічної), підсумкової (клінічної) та виробничої практик. Метою практичного навчання є закріплення та поглиблення знань, які студенти одержали в процесі теоретичного навчання, прищеплення необхідних практичних умінь і навичок зі спеціальності. Сучасна ж модернізація охорони здоров'я передбачає поліпшення якості надання допомоги населенню, упровадження інноваційних технологій, а це можливе за умови високого рівня теоретичної підготовки медичних кадрів, грамотного виконання ними професійних маніпуляцій, практичного володіння сучасними технологіями, здатності до підвищення професіоналізму протягом усієї трудової діяльності [8] та, як ми вважаємо, має сприяти підвищенню рівня їхньої готовності до майбутньої професії.

Серед професійно-особистісних якостей медсестри можна виділити емпатійність, потребу в спілкуванні, доброзичливість й безкорисливість, почуття такту й поваги до пацієнтів, низьку тривожність та впевненість у правильності своїх дій, стресостійкість, старанність, високу працездатність, активність, професійну компетентність, наявність спеціальних знань, здатність правильно поставити сестринський діагноз, забезпечити результативність лікувального курсу тощо [5]. Як бачимо на середній медичний персонал лягає основне комунікативне навантаження, яке передбачає не лише

спілкування з різними категоріями пацієнтів, а й забезпечення функціонування лікувального процесу як соціальної системи, тому до особистісних якостей медичних сестер висувають відповідні вимоги: високий рівень комунікативних здібностей; належний рівень полікомунікативної емпатії та комунікативної толерантності [7].

Та найбільш важливою моральною вимогою до медичного працівника, що визначає гуманізм його професії, є постійна готовність надавати медичну допомогу, уважно ставитися до хворого як до індивідуальності та піклуватися про нього, сповідуючи етичний принцип «Non nocere» (не нашкодь), про що заповідав ще Гіппократ. Основою медичного гуманізму є загальнолюдські норми моральності, чітко визначені медичною етикою та медичною деонтологією. Одна з таких норм – чуйне ставлення до болю, страждань і хвороби іншої людини. Здійснення професійної діяльності потребує від медичної сестри, крім спеціальних знань, сформованості таких моральних якостей, як душевність і чуйність, уважність і комунікабельність, тактовність і ввічливість, чесність і правдивість, щедрість і великодушність, моральна чистота, взаємодопомога і взаємоповага, терпимість і наполегливість, рішучість і витримка, а також співчуття та співпереживання, тобто емпатія [4, с. 1].

Так розглянувши основні засади ми не можемо не погодитися з ключовими напрями підготовки майбутнього медичного працівника: розвиток професійних здібностей; підвищення почуття обов'язку, відповідальності за успіх професійної діяльності, окреслення індивідуальності студента; формування професійно значущих якостей; збільшення частки самовиховання студента у формуванні цих якостей, досвіду, необхідних йому як майбутньому фахівцеві; зростання професійної самостійності й готовності до майбутньої практичної роботи [2, с. 6]. Зауважимо, що під професійно значущими якостями розуміється низка важливих рис фахівця, які сприяють успішному виконанню професійної діяльності, ефективному розв'язанню професійних завдань, особистісно-професійному зростанню й удосконаленню.

На підставі викладеного можна зробити висновок, що основою формування професіоналізму майбутньої медичної сестри є базові практичні навички в системі загальної теоретичної та практичної підготовки, які застосовуються при здійсненні медсестринської моделі догляду за пацієнтом, проведенні медсестринського обстеження, спілкування з пацієнтом. Це потребує від медичної сестри особливих індивідуальних якостей, системи цінностей, світогляду, і, перш за все, осмисленого ставлення до себе як суб'єкта професійної діяльності. Саме тому з упевненістю можна сказати, що особистість медичної сестри – це органічне поєднання високих моральних якостей, загальної освіченості, професійної ерудиції та майстерності. Адже специфіка праці висуває особливі вимоги до рівня психологічної та фізичної підготовки молоді до майбутньої діяльності, ретельності відбору абітурієнтів [6], які з найбільшою ймовірністю зможуть успішно освоїти медичну професію і без шкоди для свого здоров'я працювати.

Список використаних джерел:

1. Бастрова Е. Г. Профессиональное становление личности медицинского работника среднего звена (на примере медицинской сестры): дис. ... канд. психол. наук / Елена Геннадьевна Бастрова. – М., 2003. – С. 61.
2. Борисюк А. С. Психологічні особливості формування професійних якостей майбутнього медичного психолога: автореф. дис.... канд. психол. 90 наук: 19.00.07 / А. С. Борисюк; Прикарпат. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2004. – 20 с.
3. Концепція розвитку психологічної системи освіти України на період до 2012 року // Психолог. – 2008. – № 41-42. – С. 5-14.
4. Кузнецова І. В. Педагогічні умови формування емпатійної культури студентів вищих медичних навчальних закладів: автореф. дис.... канд. пед. наук: 13.00.04 / І. В. Кузнецова; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2005. – 21 с.
5. Попіль М. І. Психологічні особливості становлення професійної ідентичності майбутніх медсестер: автореф. дис.... канд. психол. наук: 19.00.07 / М. І. Попіль; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2009. – 20 с.
6. Сірак І. П. Професійна самореалізація як чинник становлення особистості / І. П. Сірак // Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень / Зб. наук. пр. 2016. – Вип. 6 (9). – С. 284-286.
7. Станишевська Ю. Я. Аналіз особистісних якостей медичних сестер на різних етапах професійного становлення / Ю. Я. Станишевська // Медсестринство. 2015. № 1. – С. 28-33.
8. Чернышова Т. С. Профессиональная и образовательная мобильность медицинских работников в системе непрерывного профессионального образования / Т. С. Чернышова // Сборники конференций НИЦ Социосфера. 2013. №7. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/professionalnaya-i-obrazovatel'naya-mobilnostmeditsinskih-rabotnikov-v-sisteme-nepreryvnogo-professionalnogo-obrazovaniya>.

Самборська Н. М.

аспірант,

*Житомирський державний педагогічний університет
імені Івана Франка*

КЕЙС-МЕТОД У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДСЕСТРИНСТВО»

Позитивна мотивація майбутніх фахівців зі спеціальності «Медсестринство» до соціально-комунікативної діяльності є невід'ємною складовою успішного професійного формування. Водночас на розвиток означеної мотивації справляє вплив наявність у студентів методичних матеріалів, які посприяли б розвитку їх комунікативних знань, умінь і навичок, а також вплинули б на розвиток індивідуальних соціально-комунікативних якостей майбутніх медичних фахівців. До таких методичних матеріалів можна віднести комунікативні кейси.

Кейс-методи складають особливу й нині досить популярну групу методів навчання студентів, що ґрунтуються на вирішенні конкретних проблем і завдань професійної діяльності (у нашому випадку – формування соціально-